

S Sayısı : 82

Uyusturucu maddeler hakkındaki Lâhey, Cenevre ve Bangkok Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokolun onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışışleri, Tarım ve Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonları raporları (1/186)

T. C.

Başbakanlık

Muameleat Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/791, 6 - 1365

20 . V . 1947

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 Haziran 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren protokolun onanmasına dair Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 17 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Melise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısını gerekçe ve ilişikleriyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

Gerekçe

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı eski Milletler Cemiyetinin görev ve yetkilerini birer, birer üzerine alırken, en önem verilen konulardan biri uyusturucu maddeler meselesi olmuştur.

Milletlerarası uyusturucu maddeler kontrolü 4 Sözleşme ve iki Anlaşma ile belirtilmiş bulunmaktadır.

Sözleşmeler şunlardır: Uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey Sözleşmesi, ikinci Afyon konferansı sonunda Cenevre'de 19 Şubat 1925 tarihinde bağtlanan Sözleşme, Uyusturucu maddelerin imalini ve dağıtılmasını tahdit eden 13 Temmuz 1931 tarihinde Cenevre'de imzalanan Sözleşme ve Uyusturucu maddeler kaçakçılığının men'i için 26 Haziran 1936 tarihinde Cenevre'de bağtlanan Sözleşme.

Anlaşmalar şunlardır: Hazırlanmış afyon hakkında 11 Şubat 1925 tarihinde Uzak Şark Devletleri arasında Cenevre'de ve Uzakşark memleketlerinde afyon içimini kontrol etmek üzere 27 Kasım 1931 tarihli Bangkok'da bağtlanan Anlaşmalar.

Uyusturucu maddelerin kontrolü meselesi ilk önce 1909 yılında bahis konusu olmuş ve Amerika Birleşik Hükümetleri Başkanının teşebbüsü ile Şanghay'da bir Komisyon kurulmuştur. Bunun neticesi olarak Lâhey'de 1912 yılında toplanan Birinci Afyon Konferansı 23 Ocak 1912 tarihinde Milletlerarası bir Sözleşmenin bağtı ile son bulmuştur. Bu Sözleşmeye taraf olan her Devlet kendi memleketi dâhilinde uyusturucu maddeler kontrolü için lüzumlu tedbirleri almayı kabul etmiştir. Sözleşmede, içilecek afyon hazırlanmasının, her memleketin durumu gözönünde tutularak, yavaş yavaş ortadan kaldırılması, bu maddelerin ithal ve ihracının kontrolü, mamul uyusturucu maddelerin imalinin tahdidü ve bunların yalnız ilâç olarak kullanılmasının sağlanması yolunda birçok ahkâm mevcuttur.

Eski Milletler Cemiyeti Misakının 23 ncü maddesinin (e) fıkrası gereğince üye Devletler afyon ve diğer uyusturucu maddeler Anlaşmalarının genel uygulanmasını Milletler Cemiyetine terketmiş-

lerdir. Bu karara uyularak «Afyon ve Uyuşturucu Maddeler İstisare Komitesi» adında bir teşekkül kurulmuştur ki bu, Milletlerarası ilk kurulan uyuşturucu maddeler teşkilâtıdır.

19 Şubat 1925 tarihli Cenevre Sözleşmesi, 1912 Lâhey Sözleşmesinin prensiplerini teyit ve tevsi etmiş ve Uyuşturucu maddelerin ihracını lisansa, ithalini izne tâbi kılmıştır. Bu Sözleşme ahkâmının uygulanması için «Daimî Merkezi Afyon Komitesi» adında ikinci bir Milletlerarası kontrol teşkilâtı kurulmuştur.

1931 tarihinde Cenevre'de imzalanan «Uyuşturucu maddelerin imâlini tahdit ve dağıtımını tanıyan Söleşme» kontrol keyfiyetini daha geniş bir sahaya intikal ettirmiş ve her memleketteki bu maddeler stoklarını tahdit ederek bunların yalnız ilâç olarak kullanılmasını sağlamıştır. Kontrol her hükümetin vaktinde bildireceği ihtiyaç listelerinin istisare komitesi tarafından incelenmesi suretiyle sağlanmaktadır.

Uyuşturucu maddeler kaçakçılığının kaldırılmasıyla ilgili 1936 tarihli Cenevre Sözleşmesi meseleye tamamen başka bir cepheden temas etmiştir. Bu Sözleşme bir taraftan kaçakçılık cürmünü her memlekette standardize etmek gayesini güderken diğer taraftan da kaçakların iadesi prensipini kabul etmiştir.

Bu Milletlerarası anlaşmalar hep birlikte mütalâa olunursa uyuşturucu maddeler kontrolünün adım adım fakat müessir bir şekilde inkişaf etmiş olduğu görülmektedir.

Yukarda sözü geçen Milletlerarası Sözleşme ve Anlaşmalardan 23 Ocak 1912 Lâhey, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre Sözleşmeleri 14 Ocak 1933 tarihli ve 2108 sayılı kanun ile 26 Haziran 1936 tarihli Cenevre Sözleşmesi ise 27 Mayıs 1937 tarihli ve 3189 sayılı kanunla tarafımızdan onanmıştır.

Hükümetimizin imza etmediği Anlaşmalar şunlardır: 11 Şubat 1925 tarihli Cenevre ve 27 Kasım 1931 tarihli Bangkok Anlaşmaları.

Bu anlaşmalar Uzakşark memleketlerini ilgilendirdiğinden mahiyetleri bakımından yurdumuzu ilgilendirmekten uzak kaldıkları görülerek, bunlara katılmamıza lüzum görülmemiştir.

Bu kere Birleşmiş Milletlerce hazırlanan Protokol yukarda sözü geçen bütün Sözleşme ve Anlaşmaları içine aldığı cihetle bunlardan bir kısmına katılmış olan devletlerin haklarını korumak maksadıyla Protokolün 1 inci maddesine «İşbu Protokola Taraf Devletler, her biri, Taraf buldukları vesikalar için....» kaydı konulmuş ise de, bununla iktifa edilmiyerek, ilerde herhangi bir emrivaki ile karşılaşmamak için imza etmediğimiz 11 Şubat 1925 Cenevre ve 27 Kasım 1931 Bangkok Anlaşmaları hakkında sözü geçen Protokolün imzası anında temsilimiz «yalnız Türkiye'nin taraf olduğu Sözleşmeler için» yolunda bir ihtirazi kaydı dercedilmiştir.

Bu itibarla, bu ihtirazi kaydın katılmamızın tebliği sırasında dermeyan edilmesi şartıyla, Protokolün onanması uygun olacaktır.

Görüleceği veçhile bugün onamaya sunulan Protokol sırf yukarda sayılan belgelerle eski Milletler Cemiyetine verilen yetkilerin Birleşmiş Milletler Teşkilâtına devrine ilişkin bulunmaktadır. Buna benzer hususlarda ve eski Milletler Cemiyetinin yetkilerinin Birleşmiş Milletlere devrine dair hazırlanan diğer bütün Protokol ve Anlaşmalar peyderpey onanmakta olduğuna göre bir formaliteye ve şekle munhasır kalan işbu Protokolün de tarafımızdan onanması her veçhile uygun olduğundan bunu sağlamak amacıyla ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışışleri Komisyonu

Esas No. 1/186

Karar No. 28

11 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Uyuşturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 . II . 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 VI . 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve protokollarını değiştiren protokolun onanmasına dair Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 17 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Başkanlığın 20 . V . 1947 tarihli ve 6/1365 sayılı tezeresiyle Yüksek Meclise sunulup, Komisyonumuza havale buyrulmuş kanun tasarısı ve gerekçesi Dışışleri Bakanlığının temsilcisi huzuriyle oku-

nup incelendi. Günün icaplarına uygun görülen tasarı aynen kabul edildi.

Havalesi gereğince Tarım Komisyonununa gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışışleri Komisyonu Başkanı Sözcü

Bilecik Kocaeli

M. Ş. Esendal N. Erim

Kâtip

Gümüşane Bolu Diyarbakır

E. Tör H. C. Çambel F. A. Aykaç

Kütahya Manisa Samsun

A. Gündüz A. R. Artunkal C. Büsel

Tarım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Tarım Komisyonu

Esas No. 1/186

Karar No. 14

13 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Uyuşturucu maddeler hakkında muhtelif senelerdeki Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokolün onanması hakkında Dışışleri Bakanlığınca hazırlanmış Bakanlar Kurulunun 17 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Komisyonumuza gönderilen kanun tasarısı İçişleri Bakanlığının temsilcisi hazır olduğı halde okundu ve görüldü.

liğa sunulur.

Tarım Komisyonu

Başkanı Sözcü Kâtip

İzmir Manisa Manisa

R. Köken Y. Özey H. Öztarhan

Bursa Çorum Denizli

A. Duru N. Atalay C. Çalgüner

Denizli İstanbul

K. C. Öncel C. Baban

İmzada bulunamadı

Malatya Maraş Maraş

M. N. Karaköylü R. Çahadar A. Yayıoğlu

Siird Sinob Sivas

A. R. Esen E. Kök İ. M. Uğur

Tasarı bugünün şartlarına uygun görüldüğünden olduğı gibi kabul edilmiştir.

Havalelerine göre Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkan-

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

S. S. Y. Komisyonu

Esas No. 1/186

Karar No. 3

3 . II . 1948

Yüksek Başkanlığa

Uyusturucu maddeler hakkındaki 23 . I . 1912 Lâhey, ve 11 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 . VI . 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değiştiren Protokolun onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 17 . IV . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Başbakanlığın 20 . V . 1947 tarih ve 6/1365 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulup Dışişleri ve Tarım Komisyonlarında görüşüldükten sonra Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri Bakanlıkları mümessilleri huzurunda incelendi.

Muhtelif tarihlerde akdedilen ve Eski Milletler Cemiyetinin görevi dâhilinde bulunan mukavele ve sözleşmelerin bugünkü Birleşmiş Mil-

letler Kuruluna devrini sağhyan Hükümet tasarısı uygun görülerek Komisyonumuzca aynen kabul olundu.

Yüksek Meclise arzedilmek üzere saygılarımızla sunuldu.

S. ve S. Y. Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip
Maras	Gazianteb	
<i>Dr. K. Bayizit</i>	<i>Dr. M. Canbolât</i>	
Amasya	Antalya	Bilecik
<i>Z. Tarhan</i>	<i>Dr. G. Kahraman</i>	<i>Dr. M. Suner</i>
Denizli		Giresun
<i>Dr. H. Berkman</i>	<i>Dr. G. K. Zaimoğlu</i>	
Kars	Kars	Konya
<i>Dr. E. Oktay</i>	<i>A. Sürmen</i>	<i>Dr. M. F. Dündar</i>
Konya	Ordu	Yozgad
<i>Dr. A. Perkün</i>	<i>Dr. Z. Sezer</i>	<i>Dr. K. C. Berksoy</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 Haziran 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokolun onanmasına dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Birleşmiş Milletler Teşkilâtı tarafından hazırlanan ve New - York'da 11 Aralık 1946 tarihinde imzalanan uyusturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912 Lâhey, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931 Cenevre, 27 Kasım 1931 Bangkok ve 26 Haziran 1936 Cenevre Anlaşma, Sözleşme ve Protokollarını değıştiren Protokol 2 nci maddede yazılı ihtirazi kayıtla onanmıştır.

MADDE 2. — Protokolun onandığının tehliğı sırasında, 11 Şubat 1925 tarihli Cenevre Anlaşması ve 27 Kasım 1931 tarihli Bangkok Anlaşması hükümlerinin bu Anlaşmalara Taraf olmıyan Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini bağlamıyacağı hakkındaki ihtirazi kayıt resmen bildirilecektir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Ba-

kanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

R. Peker

Devlet Bakanı

M. A. Renda

Millî Savunma Bakanı

C. C. Toydemir

Dışişleri Bakanı

H. Saka

Millî Eğitim Bakanı

Reşat Ş. Sırer

Ekonomi Bakanı

Tahsin B. Balta

Gümrük ve Tekel Bakanı

T. Coşkun

Ulaştırma Bakanı

Ş. Keçek

Çalışma Bakanı

Dr. Ş. İrmak

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

M. Ökmen

Adalet Bakanı

Ş. Devrin

İçişleri Bakanı

Ş. Sökmensüer

Maliye Bakanı

H. N. Keşmir

Bayındırlık Bakanı

C. K. İncedayı

Sağlık ve Sosyal

Yardımcı Bakanı

Dr. B. Uz

Tarım Bakanı

F. Kurdoğlu

Ticaret Bakanı

A. İnan

UYUŞTURUCU MADDELER HAKKINDAKİ 23 OCAK 1912 LÂHEY, 11 ŞUBAT 1925, 19 ŞUBAT 1925, 13 TEMMUZ 1931 CENEVRE, 27 KASIM 1931 BANGKOK, VE 26 HAZİRAN 1936 CENEVRE ANLAŞMA, SÖZLEŞME VE PROTOKOLLARINI DEĞİŞTİREN PROTOKOL

İşbu Protokola Taraf Devletler, 23 Ocak 1912, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931, 27 Kasım 1931, ve 26 Haziran 1936 da akdedilmiş olan Uyuşturucu maddeler ile ilgili Milletlerarası Anlaşma, Sözleşme ve Protokolların Milletler Cemiyetine bazı ödev ve görevler yüklediğini ve Milletler Cemiyetinin kaldırılması ile bu ödevlerin aralıksız yerine getirilmesi için tedbirler alınması lâzımgeldiğini ve bundan böyle bu ödev ve görevlerin Birleşmiş Milletler Kurulu ve Dünya Sağlık Kurulu veya Geçici Komisyonu tarafından görülmesinin uygun olacağını gözönünde tutarak, aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

İşbu Protokola Taraf Devletler, her biri, Taraf buldukları vesikalar için ve işbu protokolun hükümleri gereğince, aralarında dahi, işbu Protokolün ekinde sözü geçen vesikalarda yapılacak değişikliklere, tam bir hukuki değer vereceklerini, yürürlüğe koyacaklarını ve uygulanmasını sağlayacaklarını yüklenirler.

Madde — 2

1. Şurası mukarrerdir ki, 19 Şubat 1925 tarihli zararlı ilâçlar ve 13 Temmuz 1931 tarihli Uyuşturucu maddeler yapımının sınırlandırılması ve dağıtımın düzenlenmesi hakkındaki Milletlerarası Sözleşmelere ait Protokol yürürlüğe girinceye kadar (Daimî Merkez Komitesi) ve (Denetleme Kurulu) bugünkü teşkilâtları ile görevlerini yapmaya devam edeceklerdir. Bu müddet zarfında, İktisadi ve İçtimai Konsey Daimî Merkez Komitesindeki boş yerlere gereken atanmaları yapabilecektir.

2. İşbu Protokolün ekinde sözü geçen Anlaşma, Sözleşme ve Protokol lara ait şimdiye kadar Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibinin ifa ettiği görevleri, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi derhal üzerine almaya yetkilidir.

3. İşbu Protokol ile değiştirilecek olan belgelerden birine Taraf olan Devletler, işbu Protokola henüz katılmamış olsalar bile, sözü geçen değişikliklerin yürürlüğe girdiği andan başlayarak, bu belgelerin değiştirilmiş metinleri uygulamaya davet olunurlar.

4. 19 Şubat 1925 günlü zararlı ilâçlar veya 13 Temmuz 1931 tarihli Uyuşturucu maddeler yapımının sınırlandırılması ve dağıtımının düzenlenmesi hakkındaki Sözleşmelerdeki değişiklikler, Dünya Sağlık Kurulunun bu Sözleşmelerin kendisine yüklediği görevleri yerine getiremeyeceği bir zamanda yürürlüğe girecek olursa, yeni değişikliklerle bu Kurula yüklenen görevler Geçici Komisyon tarafından geçici süre ile yerine getirilecektir.

Madde — 3

23 Ocak 1912 de Lâhey'de imzalanan Milletlerarası Afyon Sözleşmesinin 21 ve 25 nci maddeleri gereğince Holânda Hükümetine izafe edilen ve Holânda Hükümetinin muvafakati ile ve 15 Aralık 1930 tarihli Milletler Cemiyeti kararı ile Milletler Cemiyeti Umumi Kâtipliğine yüklenen görevler, bundan böyle Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi tarafından görülecektir.

Madde — 4

İşbu protokolün imzaya vazını mütaakıp Umumi Kâtip, bu protokola uyularak tekrar gözden geçirilmiş Anlaşma, Sözleşme ve protokollar metinlerinin en kısa müddet içersinde hazırlıyacak ve örneklerini bilgi için Birleşmiş Milletler Üyesi Hükümetlerle, kendilerine Umumi Kâtiplik tarafından işbu protokolün bir örneği gönderilen Üye Hükümetlere tebliğ edecektir.

Madde — 5

İşbu protokol, Uyuşturucu maddeler hakkındaki 23 Ocak 1912, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931, 27 Kasım 1931 ve 26 Haziran 1936 tarihli Anlaşma, Sözleşme ve Protokollara Taraf bulunan ve kendilerine Umumi Kâtip tarafından işbu protokolun bir örneği tevdi edilen bütün Devletlerin imza ve kabulüne açık bulundurulacaktır.

Madde — 6

Devletler işbu protokola:

- a) Onanma kaydına bağlanmadan imza suretiyle;
- b) Onanma kaydı mahfuz kalmak şartıyla imzalamak suretiyle;
- c) Kabul etmek suretiyle;

taraf olabilecektir.

Usulüne uygun bir resmî belgenin, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliğine teslim ile kabul vâkı olacaktır.

Madde — 7

1. İşbu protokol, her Devlet hakkında, her Devletin kabul hususunda kayıt ileri sürmeksizin, katılması veya bir kabul belgesinin teslimi gününde yürürlüğe girecektir.

2. İşbu protokolun ekinde zikredilen değişiklikler, Anlaşma, Sözleşme ve Protokollara taallük eden hususlarda, bahis konusu Anlaşma, Sözleşme ve protokollara Taraf olanların çoğunluğunun işbu protokola katılmasıyla yürürlüğe girecektir.

Madde — 8

Birleşmiş Milletler Andlaşmasınının 102 nci maddesi gereğince, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi işbu protokol ile her belgede yapılacak değişiklikleri, yürürlüğe girme tarihlerinde teşkil edecek ve yayınlıyacaktır.

Madde — 9

İngilizce, Çince, İspanyolca, Fransızca ve Rusça metinlerinin aynı derecede muteber sayılacakları, işbu protokol, Birleşmiş Milletler Kurulu Kâtipliğinin arşivlerine teslim edilecektir. İşbu ek gereğince değiştirilecek Sözleşme, Anlaşma ve protokollar yalnız Fransızca ve İngilizce yazıldığı cihetle ekinin Çince, İspanyolca ve Rusça metinleri tercüme olduğuna göre, Fransızca ve İngilizce metinler aynı derecede muteber tutulacaklardır. 23 Ocak 1912, 11 Şubat 1925, 19 Şubat 1925, 13 Temmuz 1931, 27 Kasım 1931 ve 26 Haziran 1936 tarihli Uyuşturucu Maddeler hakkındaki Anlaşma, Sözleşme ve protokollara Taraf ve Birleşmiş Milletlere Üye bütün Devletlerle, 4 ncü maddede sözü geçen Birleşmiş Milletlere Üye olmıyan Devletlerin herbirine, işbu protokolun eki ile birlikte usulüne uygun onanmış bir örneği, Umumi Kâtip tarafından gönderilecektir.

Aşağıda imzaları bulunan usulü dairesinde yetkili kimseler, Hükümetleri adına, yukarıdaki hükümleri tasdiklan isimleri hizasında yazılı tarihlerde, işbu protokolu imza ettiler.

New-York'ta, Lâke Success'de, Aralık 1946 tarihinde yapılmıştır.

UYUŞTURUCU MADDELER HAKKINDAKİ 23 OCAK 1912 LÂHEY, 11 ŞUBAT 1925, 19 ŞUBAT 1925, 13 TEMMUZ 1931 CENEVRE, 27 KASIM 1931 BANGKOK, VE 26 HAZİRAN 1936 CENEVRE ANLAŞMA, SÖZLEŞME VE PROTOKOLLARINI DEĞİŞTİREN PROTOKOLA EK

1. 11 Şubat 1925 te Cenevre'de imza edilen Nihai Senet ve Protokolla birlikte, Hazırlanmış Afyonun kullanılması, memleket içi ticareti ve yapımına ait Anlaşma.

Anlaşmanın 10, 13, 14 ve 15 nci maddelerindeki. «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi», «Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi» ile, «Milletler Cemiyeti Kâtipliği» de «Birleşmiş Milletler Kurulu Kâtipliği» ile değiştirilecektir.

Protokolun 3 ve 4 ncü maddelerindeki «Milletler Cemiyeti Konseyi», «Birleşmiş Milletler Kurulu İktisadi ve İctimai Konseyi» ile değiştirilecektir.

2. 19 Şubat 1925 te Cenevre'de imzalanan Protokol ile birlikte, zararlı ilâçlar hakkındaki Milletlerarası Sözleşme.

8 nci madde aşağıdaki madde ile değiştirilecektir:

«Dünya Sağlık Kurulu, kendisi tarafından seçilen Uzmanlar Komitesinin tavsiyesi üzerine, işbu fasılda gözetilen Uyuşturucu Maddeleri havi bazı müstahzaratın, ihtiva etmiş oldukları Uyuşturucu Maddelerin katıldığı ilâçlı maddelerin mahiyetleri hasebiyle Uyuşturucu Maddeler iptilâsına sebebiyet veremeyeceklerini ve bu ilâçlı maddeleri pratik olarak Uyuşturucu Maddelerden ayırmanın imkânsız olduğunu, müşahade edecek olursa, Birleşmiş Milletler İktisadi ve İctimai Konseyini bu müşahadeden haberdar edecektir. Bahse konu müstahzarların işbu Sözleşme ahkâmı hudutları dışında bırakılmasını icabettirecek bu müşahadeyi Konsey âkid Taraflara bildirecektir.»

10 ncü madde aşağıdaki madde ile değiştirilecektir:

«Dünya Sağlık Kurulu, kendisi tarafından seçilen Uzmanlar Komitesinin tavsiyesi üzerine, işbu Sözleşmenin uygulanmadığı her Uyuşturucu Maddenin benzer kötü kullanmalara meydan vermeye ve Sözleşmenin işbu faslında gözetilen maddeler kadar zararlı sonuçlar doğurmaya muktedir olduğunu müşahade edecek olursa, İktisadi ve İctimai Konseyi haberdar edecek ve bu maddeye işbu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını tavsiye edecektir.

«İktisadi ve İctimai Konsey Âkid Devletlere bu tavsiyeyi bildirecektir. Tavsiyeyi kabul eden her Âkid Devlet, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine bu kabul keyfiyetini bildirecek, Umumi Kâtip de diğer Âkid Devletleri bu keyfiyetten haberdar edecektir.

«Evvəlki fıkralarda bahis konusu edilen tavsiyeyi kabul etmiş olan Âkid Tarafların münasabetlerinde sözü geçen maddeye işbu Sözleşmenin hükümleri derhal uygulanabilecektir.»

19 ncü maddenin 3 ncü fıkrasındaki «Milletler Cemiyeti Konseyi», «Birleşmiş Milletler Kurulu İktisadi ve İctimai Konseyi» ile değiştirilecektir.

19 ncü maddenin 4 ncü fıkrası kaldırılacaktır.

20, 24, 27, 30, 32 ve 38 nci maddelerdeki, aşağıdaki ibarelere tesadüf olunan her yerde, «Milletler Cemiyeti Konseyi», «Birleşmiş Milletler Kurulu İktisadi ve İctimai Konseyi» ile, «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi» de «Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi» ile değiştirilecektir.

32 nci maddedeki «Milletlerarası Daimi Adalet Divanı», «Milletlerarası Adalet Divanı» ile değiştirilecektir.

34 ncü madde aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

İşbu Sözleşme onanmaya bağlıdır. 10 Ocak 1947 tarihinden başlayarak musaddak nüshalar Birleşmiş Milletler Umumi kâtipliğine tevdi edilmiş olacak ve umumi kâtip, kendilerine işbu protokolun umumi kâtiplik tarafından bir örneği gönderilen Birleşmiş Milletler Teşkilâtına üye olmayan Devletlerle Birleşmiş Milletler üyesi Devletlere bu teslim keyfiyetini bildirecektir.»

35 nci madde aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«30 Eylül 1925 tarihinden itibaren, işbu Sözleşmenin hazırlandığı konferansda temsil edilip de, Sözleşmeyi imzalamamış bulunan ve Birleşmiş Milletlere üye Devletler ile 34 ncü maddede zikredilen Birleşmiş Milletlere üye olmayan her Devlet işbu Sözleşmeye katılabilecektir.»

Bu katılma keyfiyeti, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliği arşivlerine teslim edilmek üzere, adı geçen kâtipliğe tevdi edilen bir vesika marifetiyle vâkı olacaktır. Umumi Kâtip Sözleşmeyi imzalamış bulunan Birleşmiş Milletler üyesi Devletlerle sonradan katılan Devletler ve 34 neü maddede zikredilen Sözleşmeyi imza etmiş olup da Birleşmiş Milletlere üye olmuayan Devletlere teslim keyfiyetini derhal tebliğ edecektir.»

37 nei madde aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliği tarafından, işbu Sözleşmeyi imzalamış, tasdik etmiş, feshetmiş veya bu Sözleşmeye sonradan katılmış Devletleri gösteren hususi bir defter tutulacaktır. Bu defter Âkid taraflara daima açık bulundurulacak ve arada sırada neşrolunacaktır.»

38 nei maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilecektir :

«Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi 34 neü maddede zikredilen devletlerle Birleşmiş Milletler Üyesi her devlete muttali olduğu her fesih keyfiyetini bildirecektir.»

İMZA PROTOKOLU İLE BİRLİKTE, 13 TEMMUZ 1931 DE CENEVRE'DE İMZALANAN «UYUŞTURUCU MADDELER DAĞITIMININ DÜZENLENMESİ VE YAPMININ SINIRLAN- DIRILMASI» HAKKINDAKİ MİLLETLERARASI SÖZLEŞME

5 nei maddenin 1 nei fıkrasındaki «Milletler Cemiyetinin bütün üyelerine ve 28 nei maddede zikredilen üye olmuayan bütün devletlere» sözü, «28 nei maddede zikredilen üye olmuayan devletlerle Birleşmiş Milletler Teşkilâtının bütün üye devletlerine» sözleri ile değiştirilecektir.

5 nei maddenin 6 nei fıkrasının ilk bendi aşağıdaki şekilde değiştirilecektir :

«İhtiyaçlar 4 üyeden müteşekkil bir Denetleme Kurulu tarafından incelenecektir. Dünya Sağlık Kurulu iki, İktisadi ve İctimai Konseyin Uyuşturucu Maddeler Komisyonu ve Daimî Merkez Komitesi de birer üye tâyin edeceklerdir.

Denetleme Kurulunun Umumi Kâtipliğine ait ödevler, Daimî Merkez Komitesinin sıkı işbirliğini sağlamak suretiyle Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi tarafından görülecektir.»

5 nei maddenin 7 nei fıkrasındaki «her yılın 15 Aralığında» sözü, «her yılın 1 Kasımında» sözleri ile ve, «Umumi Kâtibin aracılığı ile Milletler Cemiyetinin bütün üyelerine ve 27 nei maddede zikredilen üye olmuayan devletlere» sözü, «Birleşmiş Milletler Umumi Kâtipliği aracılığı ile bütün Birleşmiş Milletler Üyelerine ve 28 nei maddede zikredilen üye olmuayan devletlere» sözleri ile değiştirilecektir.

11 nei maddenin 2, 3, 4 ve 5 nei fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilecektir :

«2. Bu maddelerden birinin ticaret maksadiyle imaline veya ticaretine müsaade eden Âkid Yüksek Taraf, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibini keyfiyetten derhal haberdar edecek, Umumi Kâtip de Dünya Sağlık Kuruluna ve Yüksek Âkid Taraflara bu tebliğatı bildirecektir.

«3. Dünya Sağlık Kurulu, kendisi tarafından seçilen Uzman Komitesine danışmak suretiyle, bahis konusu maddenin toksikomaniye sebebiyet verip vermediği, (ve bu itibarla birinci grupuna tâli grupunda zikredilen zararlı ilâçlardan sayılabilmesi icabedip etmiyeceği) veya bu gibi zararlı ilâçların birine kabili tahvil olup olmadığı (ve böylece birinci grupun b tâli grupunda veya ikinci grupta zikredilen zararlı ilâçlardan addedilmesi gerekip gerekmediği) hususunda karar verecektir.

«4. Şayet Dünya Sağlık Kurulu, kendisi tarafından seçilen uzmanların tavsiyesine uyarak bahis konusu mahsulün uyuşturucu maddeler iptilâsına sebebiyet veren zararlı bir ilâç olmamak la beraber, böyle bir zararlı ilâca tebdili mümkün olduğuna karar verirse, bahis konusu zararlı ilâcin 1 nei grupun b tâli grupuna veya 2 nei gruba girip girmediğinin tespiti meselesi, ilmi ve teknik mahiyetini inceleyip bu hususta bir karar vermek üzere seçme uzmanlardan müteşekkil bir komitenin tetkikına sunulacaktır. Bu uzmanlardan biri ilgili Hükümet, ikincisi iktisadi ve ictimai

Konseyn Uyusturucu Maddeler Komisyonu, üçüncüsü de yukarıda zikredilen «Birleşme ve Konsey tarafından tâyin olunacaktır.

«5. Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi, evvelki bir Ekteki görevini tamam olarak «bütün kavaklardan haberdar edilecek, o da, 28 ne maddede zikredilen Birleşmiş Milletlere Üye olmayan bütün Devletlerle Teskilâta Üye bütün Devletlere keyfiyeti tebliğ edecektir.»

11 ne maddenin 6 ve 7 ne fıkralarındaki «Umumi Kâtib» ibaresi, «Birleşmiş Milletler Teskilâtı Umumi Kâtibi» ile değiştirilecektir.

14, 20, 21, 23, 26, 31, 32 ve 33 ne maddelerdeki «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi», «Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibi» ile değiştirilecektir.

21 ne maddedeki «Ayyon ve sair zararı ihtiyar Necareti Cemiyeti Komisyonu» sözü, «Kıta ve İstimali Konseyin Uyusturucu Maddeler Komisyonu» sözleriyle değiştirilecektir.

25 ne maddenin 2 ne fıkrası aşağıdaki fıkra ile değiştirilecektir:

«Uyumsuzluğa Taraf olanlar arasında bu kabîl Hükûme taraf ademi me'auliyeti halinde, Taraf lar bu uyumsuzluğu adı unuk veya ebdî bir madîne bahî tutulmaktadır. Diğer bir mahkememizin İstihabı hususunda Antlaşma bulunmadığı takdirde, uyumsuzluk Tarafından İhtimali İsteği üzerine, Tüzüğe hepsi Taraf İseler Milletlerarası Ademi Divanına, Taraf İstimali İseler, Milletlerarası uyumsuzlukların barış yolu ile çözümlenmesi hakkındaki 18 Ekim 1977 tarihli İkinci Sözleşmeye neymi olarak teşkilî etmiş bulunan bir hakem mahkememize havale ederecektir.»

26 ne maddenin sonuncu fıkrası aşağıdaki fıkra ile değiştirilecektir:

«Umumi Kâtib 28 ne maddede sözü geçen Birleşmiş Milletlere Üye olmayan bütün Devletlerle Birleşmiş Milletler Kuruluna Üye bütün Devletlere, İstimaliden bir kabîl me'auliyeti muttali olan bütün düşünce ve beyanları tebliğ edecektir.»

28 ne madde aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«İşbu Sözleşmeye onaymaya bağlıdır. 1 Ocak 1977 den başlayarak onaymış belgeler Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine teslim edilecek, o da, kendilerine işbu protokolunu Umumi Kâtiblik tarafından bir örneği gönderilen Üye olmayan devletlerle Birleşmiş Milletler Kurulu Üyesi Devletleri bu teslim keyfiyetinden haberdar edecektir.»

29 ne maddede aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«Bu Sözleşmeye, 28 ne maddede görülen Birleşmiş Milletlere Üye olmayan bütün Devletlerle Birleşmiş Milletler Üyesi bütün Devletler hatırlanmaktadır. Kâtilma belgeleri, Birleşmiş Milletler Umumi Kâtibine teslim olunacak, o da, 28 ne maddede görülen Birleşmiş Milletlere Üye olmayan bütün Devletlerle Birleşmiş Milletler Teskilâtı Üyesi bütün Devletlere bu teslim keyfiyetini bildirecektir.»

32 ne maddenin birinci fıkrasındaki son cümle, aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«Her fesih keyfiyeti, yalnız adına tevdi edilmiş bulunan Akad Yükses Tarafından olacaktır.»

32 ne maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yazılacaktır:

«Bu suretle muttali olmağa her Fesih keyfiyetini Umumi Kâtib 28 ne maddede sözü geçen üye olmayan bütün devletlerle Birleşmiş Milletler Üyesi bütün Devletlere bildirecektir.»

32 ne maddenin 3 ne fıkrasındaki «İşbu Sözleşme ile bağlı Milletler Cemiyeti üyesi olmayan bütün devletler ile Milletler Cemiyeti Üyeleri» sözü «Her Yükses Akad Tarafı» sözü ile değiştirilecektir.

33 ne maddedeki «Milletler Cemiyeti Üyeleri ve ya işbu Sözleşme ile bağlı üye olmayan devletler» sözü, her Yükses Akad Tarafı sözleri ile ve «Milletler Cemiyetinin diğer bütün Üyeleri ve bu suretle bağlanan üye olmayan devletler» sözü, «Bütün Yükses Akad Tarafı» sözleri ile değiştirilecektir.

**NİHAİ SENET İLE BİRLİKTE 27 KASIM 1931 DE BANGKOK'DA İMZALANAN UZAK
ŞARK'TA AFYON KULLANMA ADETİNİN DENETLENMESİ HAKKINDAKİ ANLAŞMA**

5 ve 7 ne maddelerdeki «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi» sözü, «Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi» sözü ile değiştirilecektir.

**26 HAZİRAN 1936 DA CENEVRE'DE İMZALANAN ZARARLI İLÂÇLARIN GAYRİMEŞRU
TİCARETİNİN MEN'İ HAKKINDAKİ MİLLETLERARASI SÖZLEŞME**

16, 18, 21, 23 ve 24 neü maddelerdeki «Milletler Cemiyeti Umumi Kâtibi» sözü, «Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtibi» sözü ile değiştirilecektir.

17 ne maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki fıkra ile değiştirilecektir :

«Uyumsuzluğa taraf olanlar arasında, bu çeşit hükümlerin yokluğu halinde, Taraflar uyumsuzluğu hakem mahkemesine veya adalet mahkemesine havale edeceklerdir. Diğer bir mahkemenin intihabı hususunda anlaşma bulunmadığı takdirde, Taraflardan birinin isteği üzerine, tüzüğe hepsi Taraf iseler, uyumsuzluğu Milletlerarası Adalet Divanına, hepsi Taraf değil iseler, Milletlerarası uyumsuzlukların barış yolu ile çözümlenmesi hakkındaki 18 Ekim 1907 tarihli Lahey Sözleşmesine uygun olarak kurulmuş bir hakem mahkemesine havale edeceklerdir.»

18 ne maddenin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«Umumi Kâtip, 20 ne maddede sözü geçen Birleşmiş Milletlere üye olmayan bütün devletlerle Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Üyesi bütün Devletlere işbu madde hükümleri gereğince muttali olduğu bütün mütalâa ve beyanları bildirecektir.»

20 ne maddede aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«İşbu Sözleşme onanmaya bağlıdır. 1 Ocak 1947 tarihinden başlayarak onanma belgeleri Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtipliğine teslim edilecek, o da, Birleşmiş Milletler Teşkilâtının bütün üyeleri ile, kendilerine işbu Protokolun Umumi kâtiplik tarafından birer örneği gönderilen üye olmayan bütün devletleri bu teslim keyfiyetiinden haberdar edecektir.

21 ne maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«İşbu Sözleşmeye, 20 ne maddede gözetilen üye olmayan bütün devletlerle, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı üyesi bütün devletler adına katılmak mümkündür.»

24 neü maddenin 1 ne fıkrasındaki «Milletler Cemiyeti Üyesi veya üye olmayan devlet» sözü, «Yüksek Âkid Taraf» sözü ile değiştirilecektir.

24 neü maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«Umumi Kâtip, 20 ne maddede sözü geçen Birleşmiş Milletler Teşkilâtına üye olmayan bütün devletlerle, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Üyelerine bu suretle muttali olduğu bütün fesihleri bildirecektir.»

24 neü maddenin 3 neü fıkrasındaki «İşbu Sözleşme ile bağlı üye olmayan devletlerle Milletler Cemiyeti Üyeleri» sözü, «Yüksek Âkid Taraflar» sözü ile değiştirilecektir.

25 ne maddede aşağıdaki şekilde yazılacaktır :

«Her Âkid Yüksek Taraf her zaman için, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Umumi Kâtipliği nezdinde, her zaman yapabileceği bir işarla, işbu Sözleşmenin tekrar gözden geçirilmesi isteğinde bulunabilecektir. Bu işar keyfiyeti Umumi Kâtip tarafından Yüksek Âkid Taraflara tebliğ edilecek ve keyfiyet aralarından en az üçte biri tarafından desteklenmediği takdirde, Yüksek Âkid Taraflar, Sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi amacı ile bir konferans toplamayla yüklenirler.

Afganistan

A. Hosayn Aziz

11 Aralık 1946

Arjantin

José Arca

11 » »

Avustralya	Norman J. O. Makin	11 Aralık 1946
Avustralya Hükümetinin tasdik kaydı ile.		
Belçika Kırallığı	G. Kaeckenbeeck	11 » »
Bolivya	E. Sanjinés	14 » »
Brezilya	P. LeaoVelloso	17 » »
Beyaz Rusya Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri	Kuzma V. Kiselev	11 » »
Kanada	Paul Martin	11 » »
şili	F. Nieto Del Rio	11 » »
Çin	P. C. Chang	11 » »
Kolombiya	Alfonso Lopez	11 » »
Kosta Rika	F. de P. Gutierrez	11 » »
Küba	Guillermo Belt	12 » »
Cumhuriyet Senatosunun kabulü kaydı ile.		
Çekoslovakya	V. Clementis	11 » »
Danimarka	Gustav Rasmussen	11 » »
Dominiken Cumhuriyeti	Emilio Garcia Godoy	11 » »
Ekvator	F. Illescas	14 » »
Tasvip kaydı ile.		
Mısır	A. Sanhoury	11 » »
Salvador		
Habeşistan		
Fransa	Alexandre Parodi	11 » »
Yunanistan	V. Dendramis	11 » »
Guatemala	Jorge Garcia Granados	13 » »
Hayti	Hérard C. B. Roy	14 » »
(Ad. Referdum.) İstizan şartı ile.		
Honduras	Tiburcio Carias, Jr.	11 Aralık 1946
Izlanda		
Hindistan	M. C. Changla	11 Aralık 1946
İran	Nasrollah Entezam	11 » »
Irak	A. Bakr	12 » »
Lübnan	C. Chamoun	13 » »
Liberya	C. Abayomi Cassell	11 » »
Lüksemburg Büyük Düşeliği	Pierre Elvinger	11 » »
Meksika	Luis Padilla Nervo	11 » »
Felemenk Kırallığı	E. N. van Kleffens	11 » »
Yeni Zelanda	C. A. Brendsen	11 » »
Nikaragua	G. Sevilla - Savasa	13 » »
Tasdik kaydı ile.		
Norveç Kırallığı	Finu Moe	11 » »
Panama	R. J. Alfaro	15 » »
Paraguay	César Ronneo Acosta	14 Aralık »
(Ad. Referendum.) istizan kaydı ile		
Filipin Cumhuriyeti	Carlos P. Romulo	11 Aralık 1946
Polonya	Dr. S. Tubiasz	11 » »
Suudi Arabistan	Amir Faisal al Saud	11 » »
İsveç	— .	
Suriye	F. Khouri	11 » »

Türkiye Yalnız Türkiye'nin Taraf bulunduğu Sözleşme için kaydı ile.	Muzaffer Göker	11 Aralık »
Ukranya Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti L. J. Tasdik kaydı ile.	Medved	11 Aralık 1946
Cenubi Afrika Birliđi	H. T. Andrews	15 Aralık 1946
Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliđi Tasdik kaydı ile.	N. Novikov	11 Aralık 1946
Şimali İrlanda ve Büyük Britanya Birleşik Kraliđi Hartley Shawcross		11 Aralık 1946
Amerika Birleşik Devletleri Tasdik kaydı ile.	Narren R. Austin	11 » »
Uruguay (Ad. Referendum.) İstizan kaydı ile.	José A. Mora	14 Aralık 1946
Venezuella (Ad Referendum.) İstizan kaydı ile.	E. Stolk	11 Aralık 1946
Yugoslavya	Stanoje Simic	11 Aralık 1946

Aslına uygun onanmış örneği
A. H. Teller
Hukuk Dairesi Umumî Kâtip Vekili yerine